

N:o 31.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till ändrad lydelse af 2 § 4:o tryckfrihetsförordningen; gifven Stockholms slott den 27 januari 1899.

Under åberopande af bifogade i statsrådet förda protokoll vill Kongl. Maj:t härmed till Riksdagens pröfning i grundlagsenlig ordning framlägga följande

Förslag

till ändrad lydelse af 2 § 4:o tryckfrihetsförordningen.

§ 2.

4:o. I grund af — — — — — som helst.

Vid föregående tillåtelse skola följande undantag ovägerligen iakttagas:

Att protokoll — — — — — icke uppenbara.

Att ej några — — — — — böte femtio riksdaler.

Att mobiliseringsplaner — — — — — skriften konfiskeras.

Att i hvad rättegångsmål — — — — — böte femtio riksdaler.

Det skall ock — — — — — sexton skillingar.

Att protokoll — — — — — sexton skillingar.

Att ingen må — — — — — sexton skillingar.

Att ansökning om patent äfvensom öfriga handlingar i ärende angående sådan ansökning samt patentmyndighetens protokoll och be-

slut deri ej må, utan patentsökandens medgifvande, utlemnas i vidare mån än gällande föreskrifter angående patent föranleda. Den häremot bryter böte femtio riksdaler.

Att sådant — — — — hufvudsaken.

I öfrigt — — — — stadgadt är.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

G U S T A F.

L. Annerstedt.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kongl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 27 januari 1899

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern **BOSTRÖM**,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve **DOUGLAS**,
Statsråden: herr friherre **ÅKERHELM**,
WIKBLAD,
friherre **RAPPE**,
ANNERSTEDT,
VON KRUSENSTJERNA,
CLAËSON,
DYRSSEN.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet **Annerstedt** anförde i underdånighet:

»I ingifven skrifvelse har öfverdirektören och chefen för patent- och registreringsverket anført, att af bestämmelserna i 2 § 4 mom. tryckfrihetsförordningen syntes framgå, att patent- och registreringsverket icke lagligen kunde förvägra någon, som det begärde, att hos embetsverket taga del af, afskrifva eller lösa afskrift af hvilken handling som helst i ett på embetsverkets handläggning ännu beroende patentärende. Detta kunde emellertid för de patentsökande innebära stora vådor.

Det vore nemligen för den, som gjort en uppfinning, af flera skäl synnerligen angeläget att så snart som möjligt anmäla densamma till patentering. I följd häraf nödgades uppfinnaren ofta åt patentverket anförtro uppfinningen, innan den blifvit fullt utarbetad och innan beskrifningen och patentanspråken kunnat formuleras med nödig fullständighet och noggrannhet. Bristerna i dessa hänseenden finge sedermera afhjelpas på grund af fortsatta experiment och med ledning af de anmärkingar, som från patentmyndighetens sida framställes. Under tiden kunde emellertid den trygghet, som uppfinnaren sökte vinna genom patentansökningen, på det betänkligaste äfventyras i följd af tryckfrihetsförordningens ofvanberörda stadgande, som på flera sätt kunde af en mindre nogräknad konkurrent missbrukas. Med den kändedom, denne hos patentmyndigheten vunnit om den gjorda uppfinningen, kunde han utrikes derå söka patent för egen räkning eller ock offentliggöra densamma, så att dess patentering i utlandet omöjliggjordes, helst uppfinnaren ofta af kostnadsskäl eller andra orsaker nödgades uppskjuta sin patentansökning i utlandet, till dess hans härstädes gjorda ansökning blifvit pröfvad. Äfvenledes kunde, om uppfinnarens ansökning på grund af något begånget formfel eller annan försummelse förfölle, konkurrenten här i riket ingifva en ansökning om patent å samma uppfinning, innan uppfinnaren hunne förnya sin ansökning. Och äfven om konkurrenten ej på något af nu angifna sätt lyckades sjelf vinna patenträtt å uppfinningen eller förhindra uppfinnaren att derå erhålla patent, kunde han dock genom studium af patentakten vinna många viktiga upplysningar, som satte honom i stånd att obehörigen korsa den andres verksamhet såsom uppfinnare eller industriidkare. Ej sällan hände, att en patentansökning afsåge eller omfattade något, som visserligen ej befundes vara af beskaffenhet att kunna patenteras men dock hade sitt stora värde såsom fabriks-hemlighet; och att en konkurrent erhöile kändedom om en dylik hemlighet kunde ofta vara lika ofördelaktigt, som om han lyckades omkullkasta ett patent. En person, som sjelf vore uppfinnare, kunde för öfrigt äfven på många andra sätt missbruka de upplysningar, han kunde vinna genom ett studium af andras patentakter. Insigten om den risk, de patentsökande sålunda löpa, måste återverka äfven på deras villighet att öfver sina uppfinningar lemna patentmyndigheten fullständiga beskrifningar eller öfverhufvud att anmäla dem till patentering. Vidare kunde framhållas, att det icke blott allestädes ausåges utgöra ett hinder mot patents meddelande eller åtnjutande, om uppfinningen, innan den anmäldes till patentering, varit känd genom offentligt tryck, utan ock i Frankrike blifvit genom flera domstolsutslag fastslaget, att en upp-

finning ansåges vara känd jemväl i det fall, att en beskrifning öfver den- samma, innan den anmäldes till patentering, funnits för allmänheten tillgänglig i ett offentligt arkiv, äfven om ej styrkas kunde, att någon der tagit kännedom om beskrifningen i fråga. Slutligen borde på- pekas, att nu anmärkta vådor ytterligare ökades genom den jemfö- relsevis långa tid, ofta mera än ett år, som gemenligen åtginge, innan en patentansökning efter fortsatt skriftvexling mellan patentmyndigheten och sökanden kommit i det skick, att den kunde föranleda patents be- viljande. Sverige vore, såvidt utrönas kunnat, det enda land, der så- dana förhållanden som de ofvan berörda äro rådande. I andra länder hade man såväl ålagt patentverkens tjänstemän den strängaste tyst- nadspligt som ock på det noggrannaste begränsat allmänhetens rätt att taga kännedom om patentakterna till endast sådana handlingar, hvilkas innehåll ej kunde missbrukas. Såsom regel gälde härvid, att all- mänheten icke egde rätt att taga kännedom om andra handlingar än just dem, på grund af hvilka patent meddelats. Patentakternas inne- håll i öfrigt betraktades såsom af konfidentiel natur. Det torde ock vara tydligt, att förbud mot de ingifna handlingarnas förevisande eller utlemnande skulle vara af mycket ringa betydelse, derest allmänheten finge taga kännedom om de utlåtanden, som hos patentmyndigheten afgifvits, eller om sagda myndighets meddelanden till sökandena, ur hvilka meddelanden oftast samma upplysningar kunde vinnas som ur de ingifna handlingarna. På grund häraf hemställes, huruvida icke skäl förefunnes till sådan ändring i tryckfrihetsförordningen, att de patent- sökande kunde vinna full trygghet, att icke obehöriga personer hos patentverket taga kännedom om patentansökningarnas innehåll, innan dessa jemlikt 7 § i patentförordningen utlagts för allmänheten, eller eljest sätta sig i besittning af sådana upplysningar om de till patente- ring anmälda uppfinningarna, som icke, eller åtminstone icke i patent- frågans dåvarande läge, varit afsedda att komma till allmänhetens kän- nedom.

Det lär ej kunna förnekas, att, på sätt öfverdirektören och chefen för patent- och registreringsverket sålunda anført, tryckfrihetsförord- ningens bestämmelser för närvarande kunna medföra afsevärda vådor för en uppfinnare, som söker patent. Mot den föreslagna förändringen i samma bestämmelser torde betänklighet icke böra möta, då inskränk- ningar i tryckfriheten ej ifrågasättas i vidare mån, än som öfverens- stämmer med gällande föreskrifter angående patent. Enligt 7 § i för- ordningen den 16 maj 1884 angående patent skall, om ansöknings- handlingarna äro fullständiga och anledning ej förekommit att genast

afslå ansökningen, patentmyndigheten i allmänna tidningarna införa kungörelse om ansökningen med uppgift å dess hufvudsakliga innehåll samt under en tid af två månader hålla ansökningshandlingarna tillgängliga för en hvar, som önskar deraf taga kännedom; och skall, då patent meddelas, kungörelse derom i allmänna tidningarna införas samt beskrifningen jemte erforderliga bilagor i hufvudsakliga delar på lämpligt sätt genom tryck offentliggöras. Möjligheten att derjemte kunna tilltvinga sig rätt att taga del af ansökningshandlingarna, redan innan desamma kommit i fullständigt skick, eller, under alla förhållanden, af patentmyndighetens protokoll och beslut kan svårigen anses erforderligt för tillgodoseende af något berättigadt intresse. Det synes mig alltså böra såsom tillägg i tryckfrihetsförordningen stadgas, att ansökning om patent äfvensom öfriga handlingar i ärende angående sådan ansökning samt patentmyndighetens protokoll och beslut deri ej må, utan vederbörande patentsökandes medgifvande, utlemnas i vidare mån än gällande föreskrifter angående patent föranleda. Med anledning häraf har upprättats förslag till ändrad lydelse af 2 § 4:o tryckfrihetsförordningen, och hemställer jag i underdånighet, att Eders Kongl. Maj:t täcktes, med godkännande af detta förslag, till Riksdagens antagande framlägga detsamma.»

Statsrådets öfrige ledamöter instämde i hvad föredraganden sålunda hemstält;

och behagade Hans Kongl. Höghet Kronprinsen-Regenten härtill i nåder lemna bifall samt förordna, att det anmälda förslaget skulle till Riksdagens pröfning i grundlagsenlig ordning framläggas medelst nådig proposition af den lydelse, bilagan litt. B. vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

Aug. von Hartmansdorff.